

Türkçülük, Ulusçuluğa mı Yoksa Milliyetçiliğe mi Daha Yakın?

Mesut MEZKİT
Araştırmacı - Yazar
(mmezkit@hotmail.com)

Türkçülük fikrinin ırkçılığa mı yoksa milliyetçiliğe mi yakın durduğu, kafaları karıştıran bir sorudur.

Kafatasçılık, ırkçılık, ulusçuluk, milliyetçilik gibi kavramların ideolojik amaçla toplumun şekillenmesinde ne kadar etkili olduğu, bu doktrinlere yön veren ana unsurların gücü ölçüsündedir. Bir milletin var oluş mücadelesinde ifade edilen akımların yine milletin temel değerlerine ters istikamette bir yol haritasının çizilemeyeceğini, toplumun ruhuna hitap etmeyen bir öğretinin zamanla millete doğru dönüşüm geçirmesi tarihin bir gerçeğidir. Derde deva reçetelerin zıt tepki vermesi reçeteyi yazanın kimliğinde aramak, siyasi tarihin bir realitesidir. (Bir ülkenin, bir milletin, bir halkın geleceğine yön verenler; bu siyaseti amaç edinenlerin şuur altına şırınga edenlerin fikri temelini meydana getiren inanç sisteminin ne kadar tesir ettiğini Türkçülük hareketinin önder kadrosundan anlamak mümkündür).

Esas itibarıyla milleti aydınlığa taşımanın derdini dert edinmişlerin amacının daima takdire şayan olduğu unutulmamalıdır. Ortak paydayı bu şekilde teşekkül ettirmemiz zorunluluktur. Meseleye bu açıdan baktığımızda “Türkçülük, ulusçuluğa mı yoksa milliyetçiliğe mi daha yakın?” sorusunun cevabını ırkçılığa yakın durduğunu, Türkçülük cereyanı ideologlarının fikirlerinde görmekteyiz. Türkçülere göre ırkî taraf ağır basmakta

ve milliyetçiliğin ana unsurlarından "inanç" yönü ya es geçilmekte veyahut da "olsa da olmasa da fark etmez" anlayışı hâkimdir. "Pantürkist" telâkkî, "Milli Şeflik" döneminde tu kaka edilerek tabutluklarda yeşeren Turan ülkesü, ulusçuluğu esas alır. Ulusçuluktaki lâdinilik, mukaddes "şey"lerin etkisiz, kavmiyetçiliğin ana eksen kabul edilmesi; bu ön kabule zihinleri zorlamaktadır. Dolayısıyla Türkçülük'te, "ırkî" unsurun asıllığı açıktır. Türkçülük hareketinin temel değerleri "ırkî" kaynaklıdır. Türkçülüğün fikrî akım tarzının gayri dinîliği, onun Nasyonal Sosyalizm'in yansıması şeklinde algılamayı da haklı kılmaktadır. Milliyetçilik-Ulusçuluk tartışmaları ve Türkçülüğün hangisine daha yakın durduğu meselesinin netliğe kavuşması, geleceğimizi de şekillendirecektir.

Girizgâh niyetiyle ifade ettiklerimizi biraz daha açalım:

Türkçülüğün esasları şeklinde özetlenebilecek ilkeler yumağı, zamanımızdan evvelki bin yıllık tarihi yok saymaktadır. Türkçü harekete göre, din, bu ideolojide yer almaması gerekir. Bütün Türklerin dini konumuna gelmiş İslâm dini sadece tesadüfler sonucu veya Arap hakimiyetinin bize zerk ettiği inanç sistemidir. Meşhur Türkçülerden Dr. Rıza Nur, İslâm'ı Arap dini kabul eder ve bunun Türklüğü yok ettiği düşüncesini savunur. "Türklerde hayret ve takdire lâyıktır ki İslâmlaşmadan evvel

milliyet duygusu vardı. Bunun misali çok bariz bir şekilde Gök-türklerdedir. Bu Türkler Türk yasa ve töresine pek riayet etmişlerdir. Orhun sitelerinde: 'Yukarıda Türklerin Tanrı'sı demiş: Türk milleti yok olmasın...' 'Türk milletinin adı, şöhreti silinmesin' gibi cümleler vardır. Bu cümleler bugünkü Türk nesillerine ibret ve derstir.

Arap fütuhatının Orta Asya'ya varmasıyla Türkler Müslümanlığı kabule başlamışlardır. Git gide Müslümanlık geniş mikyasta Türkler arasında yayılmış, bu yeni din tesiriyle Türkler milliyetini unutup Arab'a meclup olmuştur.

(Meclûb: Başka yerden getirilmiş olan- M. N. Özön, Osmanlıca Türkçe Sözlük)

İlmi ve askeri bütün deha ve varlıklarını Arap hizmetine koymuşlardır. Öyle ki Türkiye'ye fenâ filislâm veya fenâ fi-arap demek yanlış olmaz. Türklerin Arap medeniyet ve ilmine ettikleri hizmet çok büyüktür. Hele Arabın dinini, dilini, milliyetini muhafaza için Türklerin bütün cihanla vuruşları pek meşhurdur. Eğer Türkler olmasaydı Arap bütün maddi ve manevî varlığıyla beraber çoktan çökmüş, bitmiş, batmış milletler listesine girerlerdi. Hıristiyanlık öncesi Piyer Lermi'tin ruhu ve Tasso'ya "Kurtarılmış Kudüs" büyük epopesini yazdıran (destan) ruh, sonra da koloni kurt iştahası fenomenleriyle Arabı sömürür, yeryüzünden siler süpürdü.

Tarih şahittir ki, bütün bunlara karşı koyan yiğitler safları Türk alp ve erlerinden teşekkül etmiştir.

İşte bu Araba yarsıma ile-
dir ki Türk yasa, töre ve milliyeti
Arap dini sıvağında tuz suda erir
gibi eriyip gitmiştir. Bu hal aşağı
yukarı 10 asır sürmüştür.”(1)

Türklerin İslamı kabul
etmesi neticesinde İslam âle-
minin yegâne temsilcisi ve kuru-
yuculuğunu deruhte etmesini;
Türkçüğe ihanet gören anlayışın
zihni alt yapısında, oryantalist
felsefenin etkileri vardır. "Türk-
lerde görülen milliyet şuuru, Os-
manlı döneminde, İmparatorluk
ve İslam dininin tesiri altında
küllenmiştir”(2) ifadesi ile 1914-
'lerdeki Türkçülerin temsil-
cilerinden Ahmet Ağaoğlu'nun
şu ifadeleri arasında ne fark var-
dır?

"İslamiyet Türk'ün dini-
dir, din-i millîsidir, kavmisidir.
Türk İslamiyet'i cebren, mah-
kûm, mağlup olarak değil, hâkim
olarak kabul etmiştir. Bin sene-
den beridir ki İslamiyet'in en ağır
yüklerini, omzuna alarak taşı-
maktadır, İslamiyet yolunda
Türk herşeyini unutmuştur. Lisa-
nını, edebiyatını, iktisadiyatını
ve hatta bazen mevcudiyet-i kav-
miesini bile.”(3)

Aslında Dr. Rıza Nur
doğruları dolaylı yoldan söyle-
mektedir. Elbette, bu millet, Türk
Milleti İslâm'ın bayraktarlığını
10 asırdır yapmıştır. Ancak, bu-
nu yaparken Arap ırkına hizmet
için değil, bilakis kendi ruhun-
daki hamleci, cesaret ve savaşçı
ruhıyla, İslam'ın barışçı, maz-
lumlara zalimlerin zulmünden
kurtuluşun reçetesini sunan
ruhıyla birleştirerek bütün yer-
yüzünü arşınlamıştır. İşte bu
noktada Türkçülük, meseleyi sırf
lâdinî zaviyeden sekülerizme ir-
ca ederek, bir nevi “Oryanta-
lizmin” tuzağına düşmüştür. Or-
yantalistin temel felsefesi on
asırlık Türk tarihini, özellikle de
Osmanlı Dönemini yok farz ede-
rek Haçlı ruhuna hizmet etmiştir.

Dolaylı olarak yok sayma, Os-
manlıyı Türk Devleti kabul et-
meme, Oryantalistlerle aynı ga-
yeye hizmetten başka bir şey de-
ğildir.

Elbette, Türk tarihi on
asır evvelden başlatılamaz, bura-
sı doğrudur. Meseleyi bu mecra-
dan bakmak, (*Meselâ, Nurettin
Topçu, Ali Fuat Başgil gibi*) sırf
Anadolu Türklüğünden bahse-
derek kadim Türk tarihini yok
saymak mümkün değildir. Bu da
kopuk tarih anlayışıdır. Ya da
Bülent Ecevit, Azra Erhat, Cevat
Şakir, Melih Cevdet Anday gibi
siyaset adamları ve yazarların
meseleyi Batı'ya yaranmak adı-
na Anadolu'daki eski uygarlık-
lara kadar götürülmesi de hatalı-
dır.

Türkçülerin piri kabul
ettikleri Ziya Gökalp Türklüğü
dolayısıyla Turan idealini göste-
rirken Mukaddesata vurgu yap-
maktadır. Hâlbuki Türkçüler
(*Nihal Atsız ve eski bakanlardan
Abdülhaluk Çay gibi Türkçüler*)
Ziya Gökalp'ı da kendilerine
benzeterek Türk tarihini ırka da-
yandırmışlardır. Türkçülük ideo-
lojisi İslâmî bir anlayışı reddet-
tiği içindir ki millî değildir. Türk-
çülük gayri millî bir akımdır.
Dinî vasfı kabul etmeyen bu fik-
re göre bir dünya medeniyeti kur-
muş Müslüman-Türk devlet-
lerini Türk değil; bilakis, çokmil-
letli ve çokkültürlü devletler di-
ye nitelemektedirler. Bundan ötü-
rüdür ki, hiçbir Türkçü Osman-
lı'ya olumlu bakmamaktadır.
Türkçü akımının savunucularına
göre İslâm dinini kabul etmemiz
tesadüfidir. Gelecekte başka bir
dinin olması muhtemeldir.
Türkçülüğe göre, kendi fikrine
uymayan her görüş, anlayış ta-
mamen dışlanmalıdır, hatta tekfir
edilmelidir.

Özellikle Türkçülük pe-
şin hükmünün, Osmanlı-Türk
devletine bakışının dışlayıcılığı
pek tabidir ki bu fikriyatı ulusçu-
lukla kesişmesi çok ilginçtir.
Osmanlıyı Türk kabul etmeme-
leri veya bu yöndeki hakaretimiz

olmasa da ona yakın tavırları.
Millet ulus tahtarevallisindeki
salınımları sürecektir. Bu kabul
edilişin, oryantalist fikre çanak
tuttuğu da açıktır.

Türkçülüğün önde gelen-
lerinden Nihal Atsız'ın bu ideolo-
jiye bakışı, İslam dininin Türkler
arasındaki yayılışma, dolayısıyla
İslam'ın özü olan tasavvufa
bakışındaki tasavvur, doğrudan
hedef göstermeksizin dolaylı
yönden bu milletin ruhuna pran-
ga vurduğunu dile getirmesi dik-
kat çekicidir.

“Yunus Emre, Türkçenin
büyük sanatkâridir. Türkçenin
büyük şiir ve fikir dili olduğunu
ortaya koyanlardan birisidir.

Fakat Yunus Emre'nin fi-
kirleri Türk Milleti'ni zehirlemiş,
onu uyuşturmuştur. Çünkü o da
yaşadığı zamanın fikir ve duygu
hastalıklarına kapılarak birbirini
tutmaz sözleri 'tasavvuf diye
ortaya atmış, savaşçı bir millet
olan ve çevresinin düşmanlarla
kaplı olmasından ötürü savaşçı
olmaya mecbur bulunan Türk
Milleti'ne bir dilencilik felse-
fesini telkin etmeye çalışmıştır.
Onun: “*Dövene elsiz gerek/
Sövene dilsiz gerek/Derviş
gönülsüz gerek/Sen derviş
olamazsın.*” demesi Türk
ahlâkına, yaratılışına uyan bir
düşünce midir? Hatta Türk der-
vişleri böyle midir? Orhan Gazi
ile birlikte savaşa katılan der-
vişler, derviş değil midir? Tür-
kiye'nin ilk İmparatoru olan Sel-
çuklu Tuğrul Beğ'in katibi olan
Arap İzni Hassül, Türkçeye de
çevrilen eserinde Türkleri böyle
mi tarif etmiştir?

“*Yetmiş iki millete bir
göz ile bakmayan/ Halka
müderris olsa hakikatta asidir*”
Demekle Yunus Emre milliyet
bakımından da, din bakımından
da sapıklık içinde değil midir?
'Millet' kelimesini Türkçedeki
bugünkü anlamı ile 'ulus' yerinde
kullanıyorsa milliyetsiz, vatansız
bir adamdır. Böyle değil de bunu
Arapçadaki manası ile "din" ye-
rinde kullanıyorsa da o zaman da

kâfirdir. Çünkü Müslümanlık öteki dinleri kendisiyle eşit saymaz. Zaten onun: "Oruç, namaz, zekât, hac cürm ü cina-yettürür; / Fakir bundan azaddır has-ı heves içinde" demesi de hiçbir tevil ve tefsire mahal bırakmayacak şekilde küfürden başka bir şey değildir. Bunları tasavvufla falan izaha çalışmak boşuna ve gülünç gayretlerdir(4).

Türkçülüğün zamanla değişim geçirerek biraz daha İslam'a yakın durması, farklı bir noktaya gelmesi önemlidir. Aslında burada Atsız'ın millet yerine ulus kelimesine atıfta bulunarak günümüzdeki anlamı ile Yunus Emre'ye yüklenmesi de bir çelişki değil midir? Ulus ve Millet kavramlarının anlamında; bir medeniyetin inşasındaki önemine işaret vardır. Ancak, Türkçülüğün milliyetçiliği sadece lafzını kabul etmesi; milleti meydana getiren ana unsurların ihmal edilebilir sayılması garabetini de beraberinde getirmektedir. Bu hususla alâkalı Haluk Çay'ın Türkçülüğü tarifi, ulusçuluk ile milliyetçik arasındaki gelgitlerin derinliğine nüfuz ettiğine delâlettir:

"Türkçülük Türk milliyetçiliğinin adıdır. Türkçülük Türk Milletinin diğer milletlerden ileri ve üstün olma ülküsüdür. Türkçülük fikrini siyasî, felsefî, edebî ve ekonomik sahada ilk defa bir sistem olarak ortaya koyan Ziya Gökalp'tir Türkçülük ülküsüne temel alınan değer, Türk milletidir. Namık Kemal'in düşündüğü millet, Fransız İhtilali'nin ortaya çıkardığı müşterek bir irade ve menfaat birliğinin oluşturduğu müşterek bir tarihtir. Fransız tebaası her yabancı bu topluluğa girebildiği gibi, Osmanlı tebaası, her Osmanlıyı diyen de Osmanlı toplumuna girebilmiştir. Türk olmayan, Türklük düşmanı bu tebaa, Tanzimat'tan beri Türk aydınlarındaki gafletten faydalanarak Türk milletinin ve devle-

tinin başına dert olmuştur"(5)

Türkçülük hareketi, milliyetçiliği ana eksen kabul etmesi, bir taraftan da milliyetçiliği besleyen ana damar olan dini (İslam dini) harcın içinde yapıstırıcılığından ziyade süsü kabul etmesi anlaşılabilir bir fikri kırılmadır. Mesela Atsız'ın Yunus Emre için söylediklerine, Türkçülüğün mimarlarından olan Necip Türkçü'nün Yunus Emre'ye bakışı çelişkidir(6). Türkçülük fikri, ulusçuluğa daha yakınlığına inananların daha sonraları milliyetçi muhafazakâr değerlere kayması "ana unsur" din daha da önem kazanmıştır. Tarihe bakıldığında Türkçülük hareketi, zamanla "kaynaşma"ya doğru bir seyir izlemiştir. Türkçülüğün gerçekte milliyetçilik olduğunu/olması gerekliliği üzerinde Kur'an-ı Kerim'den ve Peygamberimizin (s.a.v.) hadislerinden kaynaklar gösterilmiştir. Bu, Türkçülüğün değişim safhalarını göstermektedir. Hatta ayet ve hadislerle, muhalif gördüklerine sert bir üslupla cevap vermektedir. Mesela buna vurgu yapan şu yazı gibi: *"Hatta milliyetçiliği teşvik ve takdir eden, bu yolda ayetler gönderen Yüce Allah'ın emirlerini tuttuğunu iddia eden bazı cahil ve hain Müslümanları da kullanarak milliyetçilere saldırtırlar (Avrupa'nın Türkiye üzerindeki emellerinden bahsediyor. M.M.). Allah Hucurat Suresi'nin 13. ayetinde, 'Ben sizi kavim kavim yarattım, birbirinizi tanıyıp seversiniz diye' diyor. Yüce Peygamber Hz. Muhammed Mustafa (s.a.v.)'da 'Kişi kavmini sevmekle kınanamaz' diyor. Ama bu yabancı güdümlü Müslümanlar, Avrupalı efendilerinin sözünü daha çok tuttıkları için, kendileri milli duygulardan arınıp günaha giriyor ve ayrıca milliyetçilere de saldırıp iftira ederek haram işliyorlar. Bu günahkârların vebali öyle büyüktür ki, bu yolla İslam'a da zarar verdiklerinin yanında, milliyetçilere*

düşmanlık edeceğiz diye azınlık ırkçılığım da körükleyerek asabiye sebep oluyor, fitne çıkarıyorlar. Bunlar aynı zamanda bölücülük yapıp Müslümanların katline zemin hazırlıyorlar"(7).

Sonuç Yerine

Millîlik, millet sevgisi, vatan sevgisi, milliyetçilik, bunların bizdeki karşılığı batıdakinden tamamen farklıdır. Garbın milliyetçiliğe yaklaşımı, ona yüklediği anlam 'ulusçuluktan' ibaret olduğu için "ırkî" tarafın öne çıkması tabiidir. Dolayısıyla batı merkezli milliyetçilik tarifini bize aynen nakletmek, umumileştirmek; ilmî bir tanımlama olamaz. Batı milliyetçiliğinin aslî unsuru ırkidir. Me-seleye bakışları biyolojiktir. Dinî ve lisanî(dil)bir vasıf olmaması yüzünden lâ-dini bir mefhumun "ulus" tam da karşılığıdır. Mesela, bir Alman ulusçuluğu, bir İtalyan Faşizmi, tamamen ulus odaklı değerler yumağına bağlıdır. Uygulaması da böyledir. Bu şekil "ulusal değerlere" bağlılık adı altında ırkçılık felsefesini esas alan bir "ulusçuluğu" nasıl kendi değerlerimize dâhil edeceğiz? Hangi saikler bizi aynı tarifi şemsiyesi altında buluşturacak? Çıktıların da bile farklılık arz eden bir ulusçuluk ile kendi değerlerimizin bileşkesi milliyetçiliği nasıl aynı kefeye koyacağız? Zaten ülkemizdeki "ulusçuluk" ve "milliyetçilik" çatışması da bu noktada başlamaktadır. Hiçbir zaman birlik-teliği tahayyül ve tasavvur edilemeyecek bir beraberliğin, aynı amaca yönelik hizmeti mümkün değildir. Bizde, batı merkezli ırkçılık, milliyetçilik ve millî değerlere bağlılık mesabesinde belirleyiciliği yoktur. Tayin edici bir özne değildir. "Evrenselcilik" adına, millî hissiyatın istismar edilmesi, millî özelliklerimize zarar verir.

Burada 'Kültürel Milliyetçilik' hususunu da -özellikle belirtmekte fayda görüyorum:

'Kültürel Milliyetçilik' de Türkçülük akımının ani tezi gibi sunulması da maalesef aslî unsuru yok saymaktır. Bu tanımla hareket noktasını tayin eden zümreler, meseleyi asıl mecrasından saptırarak millet unsurunu kültürle eşdeğer saymışlardır. Kültürel milliyetçilikten söz etmek de biyolojik ırkçılıktan veya dinî ırkçılıktan (Siyonizm gibi) bahsedilenlerle aynı girdapta bocalamaktadırlar. Böyle bir tarif, hâkim unsurun ihmal edilmesi demektir. Hâlbuki millet ve milliyetçilik, aslî unsurun bütün tebaayı kucaklayarak; farklı tabakaların huzurunu temin etmekten geçer. O ruhu tesis eden şey ise, içi müşterek değerlerle doldurulmuş millet teşekkülünü hayata geçirmektir. Millet'in savunucu olan milliyetçilik bütün tarihî geçmişi bünyesinde barındıran bir anlayışın ürünüdür. Milliyetçiliğin harcını oluşturan ana unsurların ehemmiyeti, bunlara tabiliğimizin derecesiyle ölçülür. Aslî unsurlarımız ise, tarihimiz, kültürümüz, edebiyatımız, musikimiz, sanatımız, âdetlerimiz, törelerimiz, sahih geleneğimiz, lisanımız ve en mühimi de dinimizdir. Tahrifata maruz kalmamış; bunlarla yüz yüze olanların da yenilenmesi ile donatılmış bir milliyetçiliğin "kültürel milliyetçilik" ile bir irtibatı olabilir mi? Kültürel milliyetçiliğin Osmanlı Millet Sistemine tekabül ettiği iddia edilirse, o zaman zaten mesele hal edilmiş demektir.

Türkçülük cereyanı kendini gözden geçirmek zorundadır. Ulusçuluk anlayışına mı yoksa milliyetçilik anlayışına mı sahip olduklarını "uygulamalarıyla" belli etmelidirler. Milliyetçilik tasavvuruna, sözlerinin yanı sıra fiillerine de eklemek mecburiyeti kendiliğinden meydana çıkıyor. Bütün Türkiye'yi ve diğer Türk ve Müslümanları kucaklamak istiyorlarsa yeniden fikrî bir tecessüse ihtiyaç vardır. Bir vizyon, toplumdaki (millet-

teki) kabule ve aksetmesi ölçüsünde makbuldür. Millet'in ortak değerlerinin ulusçuluktan çok milliyetçilikte olduğu göz önüne alınır, çözüm şansı o kadar yüksektir. Bu takdirde farklı anlayışlardaki "milliyetçilik" fikri; fiili duruma dönüşür.

Meselenin özü ve esasına üç açıdan bakılmamalıdır:

1- Türk tarihinin on asrı bir tarafa bırakılarak ırkı taraf ön plana çıkarılmamalıdır.

2- Anadoluçuluk adına, Türk tarihini reddederek kırılğan tarih telâkkisiyle Oryantalizmin ekmeğine yağ sürülmemelidir.

3- Bütün geçmişi silerek, Türk tarihini Fransız İhtilali'ne inhisar ederek yeni bir Türk Tarihi üretmenin kimseye faydası yoktur. Müslüman-Türk tarihi bütün geçmişin (buna ister beş bin yıllık, ister on beş bin yıllık Türk tarihi deyin) bileşkesidir.

DİPNOTLAR

1-Dr. Rıza Nur, Kavgamız Türkçülük Kavgası, Nak.: Faruk Çil, Baysan Yay. 1990, s. 99-100

2- Bemard Lewis, Modern Türkiye'nin Doğuşu, Terc.: Metin Kıratlı, 2.B., Ankara, 1984, s.33 (Nakleden-Yusuf Sarıay, Atatürk'ün Millet ve Milliyetçilik Anlayışı, Türk Kültürünü Araştırma Enst., Ankara, 1990, s.21)

3- Ahmed Agayef (Ağaoğlu), "İslamda Dava-yı Milliyet", Türk Yurdu, (1914) Yıl:3, Cilt:7, Sayı: 11, s. 2388 (Nakleden: Sarıay, Age, s.22)

4- Faruk Çil, Kavgamız Türkçülük Kavgası, (Nihal Atsız, "Milletleri Ruhlandırmak") Baysan Yayınları, 2. Baskı, İstanbul, 1990, s. 44-46.

5-Haluk Çay, Kavgamız

Türkçülük Kavgası, s. 17-18

6-Hüseyin Namık Orkun, Türkçülüğün Tarihi, Kömen Yay., 2. Baskı, Ankara, 1977, s. 62

7-Dr. Seyfi Şahin, Ortadoğu Gazetesi, 3 Mayıs 2005

Whether Turkish nationalism is racism or nationalism is a confusing question.

Mesut MEZKİT
Researcher - Author
(mmezkit@hotmail.com)

Effectiveness of racism and nationalism on sha-ping society according to some ideological aims is measured by main themes which direct these doctrines. It is an inevitable fact that a discipline which contrasts to fundamental values and ethics of a society, can not survive. It is a political reality of history to charge people for their recipes which fail to recover people. It is possible to realize the fact that how the ideas of governors affect the societies, peoples and person's belief system by looking closely to the guides of Turkish nationalism movement.

Truly, those people must be always respected who try to illuminate society and whose pain is to recover the pains of people. It is essential to shape common denominator is this way. When looked in this aspect, in Turkish nationalist ideology ideas, it is seen that answer of "Whether Turkish nationalism is close to nationalism or racism" is racism. According to Turkish nationalists racist side overpowers nationalism and "belief" aspect, which is one the vital sides of nationalism is neglected or it is regarded unimportant, "it can exist or not, it is no problem". Turan idealism which growth its seeds in Panturkist age, had an aspect which accepted nationalism. Acceptance of ethnics as main axis in Nationalism is hard to believe. For this reason it is obvious to say that racist side of Turkish nationalism is heavier. In Turkish Nationalism movement all of sacred terms are

based on racism. As Turkish nationalism seems out of religious effects, those who regard Turkish nationalism as reflection of National Socialism are partially right in their views. That racist part of Turkish nationalism causes disregardence of our previous 1000 years of history. According to Turkish nationalist movement, religion must not be included in this ideology. Islam which became the religion of all Turks, launched as a religion which was created by chance or a belief system which Arabs injected in us. One of the famous Turkish Nationalist's Dr. Rıza Nur stated that Islam is religion of Arabs and Islam threatens the existence of Turkism. However, to respect, Turks had feeling of nationalism before they met Islam. The most outstanding example of this is seen in Gokturks. These Turks obeyed Turks traditions and laws. In Orhun Epigraphs these words are seen "God of Turks says; Turks shall never extinct". Glory and respect of Turkish nations shall never disappear. These words are exemplary for today's Turkish generations.

After Arabs reached Middle Asia, Turks began to accept Islam. Islam spread among Turkish people day by day and with the effect of this new religion Turks forgot their national identity and became Arabs. They serviced to Arabs with their all scientific and army knowledge and wealth. Turks have made great services to Arab civilization and science. As they pro-

tected religion, language and nations of Arabs, Turkish strikes are well known all around the world. But for Turks, Arabs would definitely disappear from the world with their all material and spiritual existence. The spirit of Pier Lermite and the spirit which made Tasso write epic poem of "Jerusalem Delivered" would colonize and consume and destroy Arabs. History is so brief that it is seen that Turks resisted and prevented this colonialism.

For this reason, Turkish nationalism, traditions and law disappeared in Arab religion as how salt disappears in water. This lasted approximately for 10 centuries. (1)

Turks accepted and became the unique attorneys and guardians of Islam Nations, but some people regarded this as a betrayal to Turkism and Orientalism philosophy lies beneath this view." Nationalism which was seen in Turkish Nations is disappeared and covered with ashes under the effect of Islam and Ottoman Rule. (2) These words seem very close to words of Turkish Nationalist Ahmet Ağaoğlu's words in 1914.

Islam is Turk's religion. Turks accepted Islam not by force but they accepted Islam voluntarily. For more than 1000 years they carried heavy burden of Islam on their shoulders. In Islam way, Turk forgets everything about his own. His language, literature, finance and even sometimes his ethnic existence. (3)

In fact Dr. Rıza Nur tells the true in an indirect way.

Of course this nation, Turkish nation carried the flag of Islam more than 10 centuries. But they did not do this to serve Arab nation, in contrast they did this to combine their own brave and warrior side with Islam's peace and offered the recipe for all weak people to resist against powerful around the world. In this point Turkish nationalism fell into the trap of Orientalism. However, main philosophy of orientalism is to serve crusader spirit by disregarding Ottoman age. Indirectly this disregarding, not accepting Ottoman Empire as a Turkish nation is nothing other than serving orientalists.

Of course Turkish history can not be started before 10 centuries; this is the fact. To look in this aspect, it is impossible to disregard ancient Turkish history by just looking Turkish nations in Anatolia. This is a disconnected view of history. It is also wrong to reduce history to old civilizations in Anatolia to curry favor of Europe, but some politicians such as Bulent Ecevit, Azra Erhat, Cevat Şakir and Melih Cevdet Anday did this.

Ziya Gökalp who is regarded as the most outstanding figure of Turkish nationalism highlights holy things while showing Turan idealism. However Turkish nationalists based Turkish history to racism by resembling Ziya Gökalp to themselves. As Turkish nationalism ideology rejected Islam, this can not be called national. Turkish nationalism is a non-national movement. It states Muslim-Turk nations who set up a world civilization were not Turks but they were Cosmo politic governments. For this reason no Turkish nationalist likes Ottoman Empire. According to them existence of Islam nation is coincidental. There is not any difficulty for existence of a new religion in future. According to Turkish nationalism, ideas which contrast to Turkish nationalism ideology must be sidelined.

It is very interesting that Turkish nationalism intercepts with nationalism when it is regarded that Ottoman-Turk governments are sidelined. They don't accept Ottomans as Turks. They movement on nation seesaw will continue. It is obvious that these ideas reflect orientalism.

It is very noteworthy that one of the most famous Turkish nationalist Nihat Atsız states that Islam's spread among Turks shackles the nationalist spirit of Turks.

"Yunus Emre is the biggest artist of Turkish language. He is the one who stated that Turkish language is language of poetry and idealism. However Yunus Emre's ideas poisoned and paralyzed Turkish nation. Because he was also infected by that age's illness and names some words as Sufism which contrast in each other, and make Turkish prone to mendicancy philosophy however Turks must fight to survive. His words;

Armless people must stand against fighter/ dumb people must stand against vituperative/ Dervish must not fall in love / you can not be a dervish fits to Turkish moral values and creation? Are Turkish dervishes like these? Weren't the people who went to battle with Organ Gazi dervishes? Arab Izni Hasül, the clerk of Tugrul Bey who was the first Emperor of Turkey, stated Turks like this in his works which are translated into Turkish?

Who does not look seventy two nations with the same eye/ rejected by God even elected by people.

Is Yunus Emre is both corrupted in terms of nationalism and religion? If he used "nation" word in today's meaning "people" this means he has no nation and country. If he used this in meaning in Arabian, then it means he has no religion. Because Islam doesn't count itself equal. His words;

Fast, Namaz, zakat, pilgrimage are crime, / poor is not responsible of them is nothing other than swearing. Trying to explain these with Sufism is ridiculous and funny.(4)

Turkish nationalism which regarded Sufism and religion as above then became closer to Islam and this is an important point. Isn't it paradoxical that Atsız adverts usage of country instead of nation and blames Yunus Emre for this usage? There are signs that the words nation and country are very important in construction of a civilization. However Turkism accepts nationalism as their name and this makes some fundamental terms to be neglected which build up a nation. In this point, Haluk Çay's definition of Turkism is a sign of conflict between nationalism and commonwealth;

"Turkism is the name of Turkish nationalism. Turkism is the ideology of Turkish nations being far more developed and civilized than any other nations. Ziya Gökalp was the first person to mention about Turkism in terms of political, literal, economical and philosophical areas. Basic value of Turkism is Turkish nation and people. The people who were pondered by Namiq Kemal are spiritless people who were created by the effects of French Revolution and mutualism. All people to say "I am French" could enter French communities and as well, all people to say "I am an Ottoman" could enter all Ottoman communities. This subject which is clearly against Turkism and Turkish people has been the problem of Turkish people and government since administrative reforms.(5)

Turkism movement's accepting nationalism as main axis and accepting Islam as an ornament instead of accepting it as the glue of the mixture, which is the main vessel feeding the nationalism, is unbelievable. For example the words of Atsız's for Yunus Emre and the words of

Necip Turku who is one of the architectures of Turkism, are in confliction.(6) It is a proof that religion was not allowed to be left aside by the acts of people who were thinking that Turkism was closer to nationalism in the beginning and then took place in conservative nationalist side. When history is observed carefully, it is seen that Turkism movement became the movement of combination. Some resources were shown from the hadith of Muhammed the Prophet and holy book Koran to proof that Turkism was in fact the nationalism. This shows the transformation phases of Turkism. They even responded to adverse groups fiercely with hadiths and Koran verses. Like these words; "They even provoked some illiterate and traitor Muslims who claimed that they were keeping the words of Allah, who sent verses that praised and supported nationalism, to attack nationalists. (It mentions about the Europe's aims of Turkey M.M). Allah says in 13th verse of Hucurat Sura "I created you nation by nation, to let you recognize each other and love." Great Muhammed the Prophet says "One can not be blamed of loving his own nation." But these European guided Muslims keep words of their European masters and they forget their own nationalist feelings and they attack nationalist and they commit to a sin.

Their sin is so great that, they both harm Islam and they create violence and sedition by provoking minorities against nationalists. They divide people and nations and prepare the suitable ground for destruction of Muslims."(7)

INSTEAD OF RESULT

Love of nation, love of country and nationalism mean us completely different things from Europe. West regards nationalism as only the love their own nations and this makes nationalism like racism. For this rea-

son it is not possible to transfer western nationalism to our country. Basic of western nationalism is racism. They regard this term as a biological matter. They don't have anything special in terms of religion or language. For example, German nationalism or Italian Fascism is completely based of nation-focused issues and they are performed in these ways. So how can we use this kind of nationalism and transfer it into our own values and system? Which causes will gather us under the same umbrella? How can we put different nationalism and religion, language based nationalism in to same place? Even, reason of love of country and nationalism conflict is this. These two terms may never survive together and this is very obvious. Western nationalism may have no definitive means on our nationalism and national values. Exploiting national values under the name of Globalism harms our national values.

Here I especially want to underline "Cultural nationalism" Presenting cultural nationalism as the thesis of Turkism also means disregarding the fundamental term. Those people which began to act according this point, regarded nation and culture equal. Mentioning about cultural nationalism means being stucked in the same maelstrom with those who mention about biological or religious racism (Zionism). Such a definition means disregardence of main terms. However nation and nationalism must hug people from all layers and grant them peace. Whatever that thing which builds that spirit must realize the nation which is filled up with mutual values. Nationalism which the guardian of a nation is the product a view which keeps history in it. Security of basic terms which builds a government is measured with obedience to them. Our real basic terms are our history,culture,literature, folk music, arts , tradition, language and religion as the most impor-

tant term. Can a Nationalism which never met these values have connection with cultural nationalism? If cultural nationalism is connected to Ottoman Empire then the problem will be solved.

Turkism movement must revise itself. They must reveal whether they are nationalists or country lovers with their acts. Nationalism can not only be performed with words but must be put in action. If they hope to hug all Turkish people and all Muslim Turk nations they must revise themselves in terms of ideology. A vision is acceptable if it is accepted by the nation. When nation's common values are regarded as nationalism rather than country love, problems are likely to be solved easier. So, various nationalism ideas in different views are put into action.

Essence of the problem must be viewed in three aspects: 1- Racist side of Turkish nation must not be highlighted by leaving the history of 10 centuries. 2- Turkish history must not be rejected for the sake of Anatolianism and orientalism must not be supported. 3- Disregarding all Turkish history and relating Turkish history after French revolution will not help anyone. Muslim-Turk history is the combination of all history.(You may call it history of five thousand years of fifteen thousand years of Turkish history.)

1-Dr. Rıza Nur, Our Struggle is Turkism Struggle (Kavgamız Türkçülük Kavgası), Nak. Faruk Çil, Baysan Publications. 1990,page.,99-100

2- Bernard Lewis, Rise of Modern Türkiye(Modern Türkiye'nin Doğuşu),Terc.:Metin Kıratlı, 2.B.,Ankara,1984,p.33 (Interpreter .-Yusuf Sarıay, Atatürk's View of Nation and Nationalism, Institute of Research of Turkish Culture (Atatürk'ün Millet ve Milliyetçilik Anlayışı) Ankara,1990,p.21)

3- Ahmed Ağayef (Ağaoğlu), Matter of Nationalism in Islam ("İslamda Dava-yı Milliyet") Turk Nation. (1914) Year: 3, Volume: 7, Issue: 11, p. 2388 (Nak. Sarıay, a.g.e., p.22)

4- Faruk Çil, Kavgamız Türkçülük Kavgası, (Nihal Atsız, "Milletleri Ruhlandırmak") Baysan Yayınları, 2.Baskı,İst.-1990,s.44-45-46

5-Haluk Çay, Our Struggle is Turkism Struggle (Kavgamız Türkçülük Kavgası), p. 17-18

6-Hüseyin Namık Orkun, History of Turkism (Türkçülüğün Tarihi),Kömen Publications.-, 2.Press,Ankara-1977, p.62

7-Dr.Seyfi Şahin, Newspaper of Middle East (Ortadoğu gazetesi), 3 May 2005

Ist der Panturkismus zur Volkstümlichkeit oder zum Nationalismus näher?

Mesut MEZK T
Forscher - Autor
(mmezkit@hotmail.com)

Die Frage, ob die Idee des Panturkismus näher zum Rassismus oder zum Nationalismus ist, einer der verwirrendsten Fragen.

Die Gestaltung für den ideologischen Zweck einer Gesellschaft sind Konzepte wie Rassismus, Nationalismus, Volkstümlichkeit in dem Grad sehr wirksam wie die der Macht der Hauptelemente, die dieser Lehre in Maßnahmen lenken.

Der Kampf um das Dasein einer Nation drückt Strömungen aus, dass grundlegende Werte der Nation in entgegengesetzte Richtungen nicht auf eine Karte

zu setzen sind, der wahre Geist einer Gesellschaft, der sich nicht mit der Lehre befasst, sich im Laufe der Zeit eine umwandeln wird, ist eine Tatsache der Geschichte. Die Suche nach dem Ausweis des Rezeptschreibers, welcher eine umgekehrte Reaktion vollzogen hat, ist die Verwirklichung der politischen Geschichte. (Die Personen, die die zukünftigen Führer eines Landes, einer Nation, eines Volkes...

Im Prinzip sollten die Personen mit dem bewundernswertem Ziel, ihre Nation ins Licht zu tragen, unvergesslich

sein. Deshalb ist es schwierig einen gemeinsamen Nenner zu finden. Wenn wir der Frage "Ist der Panturkismus zur Volkstümlichkeit oder zum Nationalismus näher" aus der Perspektive mit der Antwort es sei näher zum Rassismus betrachten, dann sehen wir im Entwurf des Panturkismus die Ideen der Ideologen. Nach den Angaben der Pantürken überwiegt der Aspekt der Rasse und der Aspekt der "Glaube" als den wichtigsten Element des Nationalismus wird weggelassen oder der Ansatz "Es spielt keine Rolle" ist dominierend.